

DİLDE YENİDEN ADLANDIRMA İHTİYACI: RETRONİMLER

İsa SARI*

Özet: Dillerin söz varlıkları, çeşitli etkenlere bağlı olarak, zaman içerisinde değişir ve gelişir. Ayrıca, ortaya çıkan her yeni kavramı, gelişmeyi ya da ürünü adlandırmak için yeni sözcüklere ihtiyaç duyulur. Bu sözcükler ekleme, birleştirme, kırpma, harmanlama gibi çeşitli sözcük yapım yöntemleriyle oluşturulabileceği gibi, örneksene ya da alıntılama yoluyla da dilin söz varlığına kazandırılabilirler. Retronimler ise kültürel, ekonomik ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak, bir kavramın ya da ürünün çeşitlenmesiyle beraber, ilgili kavramın ilk ve özgün biçiminin, daha sonraki biçimlerinden ayırt edilmesi ihtiyacı sonucunda türetilmiş sözcükler ya da sözcük gruplarıdır.

Bu makalede, neolojizm terimi bağlamında retronim kavramı Türkçeden örneklerle açıklanacak ve bunların sınıflandırılması, önemi ve sözlük yazımındaki rollerine ilişkin değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Neolojizm, Retronim, Söz varlığı, Yeni sözcükler, Sözcük yapımı, Dil değişimi, Dil etkileşimi

Necessity for Renaming in Language: Retronyms

Abstract: Words in languages change and evolve depending on various factors in due course. Besides, there is a need for new words to name every new concept, phenomenon or product. These new words may be constructed through various word formation processes such as addition, compounding, clipping or blending. Besides, they may be included into lexicon as a result of the processes of analogy or borrowing. As to retronyms, they are new words or phrases which are newly formed because of the necessity for naming the newly derived meanings of the old concepts/forms due to cultural, economic and technological changes. In this article, the notion "retronym" is introduced through examples from Turkish in the context of the term "neologism", and some remarks related to their classification, importance, and roles in lexicography are presented.

Keywords: Neologism, Retronym, Lexicon, New words, Word formation, Language change, Language contact

0. Giriş

Bir dilin söz varlığı; teknolojik ve kültürel gelişmeler, başka dillerle olan etkileşimler, sadeleştirme/özleştirme hareketleri gibi çeşitli etkenler dolayısıyla kısa veya uzun bir zaman dilimi içerisinde değişebilir. Yeni kavramları karşılamak amacıyla, daha önce dilde var olmayan sözcükler türetilir ya da ilgili kavramı karşılayan sözcükler başka dil(ler)den aynen alınıp çoğu zaman da uyarlanarak dilin

* Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi.

söz varlığına dahil edilir. Ayrıca, söz varlığı içerisindeki bazı unsurlar kullanımdan düşerken, bazıları yerlerini alıntı ya da yeni türetilen sözcüklere bırakabilir. Bundan hareketle, yaygın kullanım alanı bulmalarına bakılmaksızın, dilde daha önce var olmayan ya da var olan, fakat yeni anlamlar kazanan sözcüklerin tamamını neolojizm (yeni öge) örneği olarak değerlendirmek mümkündür.

Neolojizm (< Fr. *néologisme*), yeni bir kavramı karşılamak ya da mevcut bir kavramı daha iyi tanımlamak amacıyla türetilmiş, dilin türetim kurallarına uygunluk gösteren, fakat uydurma (*coinage*) ya da kopyalama sonucu da ortaya çıkabilen "yeni" sözcükleri ifade eden bir terimdir: *illegal*, *ekstra* (kopyalama); *uygar*, *bayan* (uydurma) vb. Bu yeni sözcükler (neolojizmler); biçim bilgisel (morfolojik), anlamsal (semantik) ya da biçim-anlamsal (morfo-semantik) boyut taşıyabilirler. Biçim bilgisel boyutta harmanlama, kırpma, akronim vd. yöntemler aracılığıyla daha önce dilin söz varlığında bulunmayan bir gösterge ortaya çıkarılır ve bu gösterge, anlamı açısından, kendisine kaynaklık eden ilk gösterge ya da göstergelerden farklı değildir: *elmek* (< *elektronik mektup*), *foto* (< *fotoğraf*), *OHAL* (< *olağanüstü hal*) vb. Var olan gösterge anlamsal boyutta işlev değişimi, eğretilme ya da ad aktarımı yoluyla yeni bir anlam kazanarak, öncekiyle farklı ya da kısmen ilişkili kavramları ifade eder hâle gelir: *kapkaç* (< *kap-+kaç-*), *aslan* 'cesur kişi', *batı* 'Avrupa ülkeleri' vb. Biçim-anlamsal boyutta ise ekleme, geri türetme ve birleştirme ile yeni göstergeler işletilir ve bunlar, hem görünüş hem de anlam bakımından, kendisini oluşturan öge(ler)den farklılık gösterir: *gözlük*, *bay-* (< *bayıl-*), *gecekondu* vb. Ayrıca, işlekliliğini yitirmiş, dil konuşurlarınca unutulmuş eskicil göstergelere yeniden kullanım alanı kazandırma yoluyla da neolojizmler ortaya çıkabilir: *budun* (*bilimi*), *özge* vb.

Neolojizm, diğer bazı disiplinlerde de benzer kavramları ifade etmektedir. Örneğin psikiyatride, sadece tek bir konuşur için anlamlı durumda olan ve genel anlamlarından bağımsız nitelik taşıyan sözcüklerin kullanımı durumunu ifade eder (Berrios 2009: 481). Bu durumun çocuklarda gözlemlenmesi normaldir, fakat yetişkin bireylerde ortaya çıkması, şizofreni de dahil olmak üzere, çeşitli düşünce bozukluklarına işaret eder. Ayrıca otizm hastaları da neolojizmler üretebilirler (McKenna 2007: 363). Aksan (2004: 243) da, dili öğrenmekte olan çocukların örnekseme yoluyla türetmeler yaptığına dikkat çekmektedir. Dolayısıyla, çocuk dilindeki örneksemeli türetmeleri de "çocuk neolojizmleri" olarak adlandırabilmek mümkündür. Ayhan Songar (1986: 26) ise, bu bağlamda, neolojizmleri "kelime uydurma" olarak tanımlamakta ve dört grupta incelemektedir: sembolik varlıklar ve kişiler için kullanılan sözcükler; yalancı ilmi (*pseudoscientifique*) sözcükler; ruhsal ve fiziksel durumlar, arzular ve cinsel duygular için kullanılan sözcükler; anlamsız ve herhangi bir sisteme uymayan, bizzat hastanın kendisi için dahi anlam taşımayan kelimeler.

Neolojizmler çoğu durumda teknolojik, kültürel ya da bilimsel gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkan yeni kavramları adlandırmada kullanılır. Örneğin, 'karmaşık işlem ve hesaplamaları hızlı bir şekilde, otomatik olarak yapabilen ve

bilgilerin dijital olarak saklanması mümkün kılan cihaz'ın üretilmesi ve yaygınlaşması biçim-anlamsal boyutta *bilgisayar* neolojizmini ortaya çıkarırken, 'herhangi bir belgenin bilgisayar ortamına aktarılmasını sağlayan alet'in üretilmesi de, aynı boyutta *tarayıcı* neolojizminin türetilmesine neden olmuştur. Bu hususta Fowler (1908: 19), her yeniliğin, adıyla beraber ortaya çıktığını, bu adların da çoğunlukla ilgili yenilikleri ortaya çıkararak ya da bunların ortaya çıkmasını sağlayan kişilerce türetildiğini belirtmektedir. Bazen bu yeniliklerin adları, o yeniliği üreten/bulan kişi ya da kişilerin adlarıyla aynı olabilir. Bu duruma örnek olarak, Hulusi Behçet tarafından teşhis edilen bir hastalığın hem ulusal hem de uluslararası tıp literatüründeki adı olan *Behçet Hastalığı* (Behçet's Disease) ya da Alman fizikçi Heinrich Rudolf Hertz'in tanımladığı frekans birimi olan *hertz* gösterilebilir. Teknolojik, kültürel ya da bilimsel gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni ürün ve kavramların adlarının farklı dillere uyarlanması noktasında ya da özleştirme/sadeleştirme gibi dil politikaları kapsamında, dilin tarihi dönemlerinde kullanılmış, fakat son zamanlarda işlevini yitirmiş sözcüklerin yeniden kullanılması yoluyla da neolojizmler ortaya çıkabilir. Bu tür neolojizmler ise, bir alt tür olarak *arkaizm* 'eskiçilik' şeklinde tanımlanmaktadır.

Szymanek'in (2005: 430) "türetimsel neolojizmler" (derivational neologisms) olarak adlandırdığı, kökleri dilde bulunan, türetimsel şekillere göre oluşturulmuş karmaşık sözcükler ya da İngilizcedeki *blurb*, *googol* gibi *ex-nihilo* (yoktan var edilmiş) örnekler (McArthur 1992: 876) bu bağlamda ele alınabilir. Bunların yanı sıra, yabancı dillerden yapılan biçimsel ya da anlamsal kopyalamalar ve jenerifikasyonlar¹ aracılığıyla dilin söz varlığına dahil olan yeni sözcükler de neolojizm örnekleri arasındadır.

Adrienne Lehrer (2003: 369-370)'e göre bazı neolojizmler, genellikle okuyucunun/dinleyicinin dikkatini çekmek ya da reklamlarda akılda kalıcılığı artırmak için, "etkisel amaç"a yönelik olarak kullanılır ve kelime oyunu ya da cinaslar sonucu ortaya çıkar. Her ne şekilde meydana gelmiş olursa olsun, neolojizmler, ortaya çıktıkları anda sözcükselleşmiş olurlar; diğer bir ifadeyle, belirli bir yapı ve anlamla dilin söz varlığındaki yerini alırlar. Kullanıma bağlı olarak da zaman içerisinde benimsenip gelenekselleşebilir ya da yaygın kullanım alanı bulamayıp unutulabilirler.

Neolojizm örneklerinden biri de, retronimlerdir.

¹ Marka ya da ürün adlarının daha genel bir kavramın ya da eylemin gösterenleri olması sonucu ortaya çıkan sözcükler; örneğin Aspirin > *aspirin* 'ağrı kesici, ateş düşürücü ve kanı sulandırıcı olarak kullanılan beyaz renkli hap' ve Çiti > *çitile*- 'kirini çıkarmak için çamaşırın iki yanını birbirine sürtmek' (açıklamalar Türkçe Sözlük'ten alınmıştır). Bir marka ya da ürün adı, aynı anda hem ad hem de eylem tabanı olarak, ses dizgesine uygun bir şekilde dildeki yerini alabilir. Bunun en bilinen örneklerinden birisi de *Photoshop* adlı bilgisayar programı adının *fotoşoplu*, *fotoşoplanmış* 'üzerinde değiştirme yapılmış (fotoğraf) ve *fotoşopla*- 'bir fotoğrafın üzerinde değiştirme yapmak' yapılarıdır.

1. Retronim Nedir?

Bir kavram ya da ürün, ortaya çıktığı anda genellikle tek tiptir; diğer bir ifadeyle, çeşitlenme göstermez. Zaman içerisinde, özellikle teknolojik, bilimsel ya da sanatsal gelişmelere bağlı olarak, bu "tek tip"lilik ortadan kalkabilir ve yerini çeşitlilik alabilir. Dolayısıyla da ayırt ediciliğe ihtiyaç duyulur. Örneğin, ilk üretildiklerinde saatler tek tiptir, fakat teknolojik gelişmelere bağlı olarak çeşitlenme artmış ve kol saati, masa saati, duvar saati; bunun yanı sıra metalik saat, plastik saat, hesap makineli saat, kronometreli saat, dijital saat gibi türler ortaya çıkmıştır. *Retronim* (< İng. *retronym* < Lat. *retr(o)*- 'geri, arka' + İng. *-onym* 'ad, sözcük'), bu çeşitliliği tanımlamak üzere, özgün bir kavram ya da ürünün ilk biçimine ait adı, kendisinden kaynaklanan çeşitlerinden ayırt etmek için kullanılan yeni sözcük, tamlama ya da söz öbeklerini ifade eder (Denham ve Lobeck 2012: 305). Bu terimi ilk kez kullanan, Amerikalı gazeteci Frank Mankiewicz olmuş, William Safire de, *The New York Times* gazetesine yazdığı köşe yazısıyla terimin yaygınlaşmasını sağlamıştır (Safire 2007). *American Heritage Dictionary*'nin beşinci baskısında ise *retronym* maddesi şu şekilde yer almaktadır:

"Bir zamanlar tek başına kullanılan bir terimin, yeni bir gelişmeyi karşılayan ilgili başka bir terimden ayırt edilmesi ihtiyacı sonucu oluşturulan sözcük ya da cümleciktir; örneğin *elektrikli gitara* karşılık *akustik gitar* ya da *dijital saate* karşılık *analog saat*." (AHD 2011).

Benzer bir örnek olarak, otomotiv sektöründeki gelişmeler sonucunda araçlarda kullanılan yeni bir vites türü, *otomatik vites* geliştirilmiş ve ilk üretilen türdeki, klasik tarzdaki vitesi bu yeni vitesten ayırt etmek için *düz vites* retronimi türetilmiş; *dizüstü bilgisayarların* tasarlanmasının ardından, ilk tip bilgisayarları tanımlamak için *masaüstü bilgisayar* retronimi kullanılır olmuştur. Dolayısıyla retronimler, daima ilk ve özgün biçimleri ifade etmede kullanılırlar ve tanımlamada ayırt edicilik işlevi görürler.

1.1. Retronimlerin Özellikleri

Özellikle ürün ve objelerin farklılaşp özelliklerini artırmalarıyla beraber, eski biçimlerinin yeni biçimlerinden ayırt edilmesi zorunlu bir hâl almıştır. *Televizyon* sözcüğünün retronimleri olan *siyah beyaz televizyon* (renkli televizyona karşılık) ya da *tüplü televizyon* (LCD televizyona karşılık) bu duruma birer örnektir; fakat buna rağmen yine de belirli bir televizyon kastedildiğinde, retronime ihtiyaç duyulmadan *televizyon* adı tek başına kullanılabilir. Dolayısıyla retronimlere, sadece ayırt edicilik ihtiyacı doğduğunda başvurulur. Bu, bütün retronimlerin ortak özellikleri arasındadır. Bundan hareketle; farklı nitelikte birden fazla televizyonun bulunduğu bir ortamda konuşucu, karşısındakine "*LCD televizyonların fiyatları ne kadar?*" şeklinde ayırt edicilik taşıyan bir soru yöneltebilir. Aynı şekilde, *yazıcının* retronimleri olan *nokta vuruşlu yazıcı*, *siyah beyaz yazıcı* ifadeleri genel bağlam içerisinde kullanılmayabilir: "Bir yazıcı alacağım." ya da "Yazıcıdan çıktı almak gerekecek."; sadece belirli nitelik vurgulanmak istenildiğinde retronime başvurulur: "Nokta vuruşlu yazıcılar daha az enerji harcar." gibi.

Bazı durumlarda, bir retronime ihtiyaç duyulsa dahi orijinal biçimin kullanımı devam edebilir. Örneğin *posta* orijinal biçimi, ulaşım araçlarıyla ya da elden ele gönderilen geleneksel mektubu ifade ederken, *e-posta*, elektronik cihazlar üzerinden gönderilen ve yazının yanı sıra fotoğraf, video, ses gibi dijital dosya türleri de barındırabilen iletileri belirtir. Dolayısıyla Türkçede, *postanın*, kendisinden gelişen yeni bir türe sahip olmasına karşın, geleneksel *posta* türünü yeni *elektronik postadan* ayırt etmede herhangi bir retronime ihtiyaç duyulmamıştır. Bunun nedeni ise, elektronik yollarla gönderilen posta için genellikle *e-mail* ya da *mail* alıntılarının kullanılması olmalıdır. Aksi hâlde bağlam dışında kullanılan "Gönderdiğim posta alıcısına ulaşmamış." gibi bir ifadede, kastedilmek istenen net olarak anlaşılacaktır. Bu durumun aksine İngilizcede, klasik postayı elektronik postadan (*e-mail*) ayırt etmek için *snail mail* ya da *surface mail* retronimleri kullanılmaktadır; tersi durumda, anlam bulanıklığı ortaya çıkmış olacaktır.

Bazı retronimler, ortaya çıktıkları anda, orijinallerinin tamamen kullanımdan kalkmasına neden olabilirler. Örneğin, İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıllara kadar Birinci Dünya Savaşı, sadece *Dünya Savaşı* olarak tanımlanmaktaydı: "*Dünya savaşı* dindikten sonra yapılan muhtelif iktisat politikaları, tecrübeleri ümit edilen neticeleri vermemiştir." (25 Mayıs 1932 tarihli *Cumhuriyet* gazetesinden). İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, orijinal yapı olan *Dünya Savaşı* kullanılmaz olmuş, yerini *Birinci Dünya Savaşı* retronimine bırakmıştır.

Retronimlerin oluşumlarında sayı adlarına ya da orijinallik belirten ifadelere sıkça başvurulabilir. Bu durum, daha çok kişi, ürün ya da film adı gibi özel adlarda görülür: *I. Mehmet*, *PlayStation 1*, *Star Wars: The Original* gibi. Yön adları, retronimlerde yeni coğrafyaları eskisinden ayırt etmede kullanılabilir. *Doğu Berlin*, *Kuzey Kıbrıs* vs. *Eski ve gerçek* sıfatları da retronimlerde sıkça görülen unsurlar arasındadır: *eski edebiyat*, *eski Türk şiiri*; *gerçek hayat* vs.

Olson (2001: 2), daha önce var olan, fakat kendileriyle aynı anda var olmayanlarından ayırt edilmesi zorunlu durumda bulunmayan eşyalar ya da yöntemler için, günümüzde çok sayıda "modifiye edilmiş" terim bulunduğunu; eskiden, *el yordamıyla haritacılık* yerine sadece *haritacılık*'ın mevcut olduğunu, çünkü tüm haritacılık işlerinin elle yapıldığını; fakat bilgisayar teknolojisiyle beraber *dijital haritacılık*'ın ortaya çıktığını ve eski haritacılık yönteminin *el yordamıyla haritacılık* olarak adlandırılmaya başlandığını belirtir. Dolayısıyla *el yordamıyla haritacılık* ifadesi bir retronimdir, *haritacılık* ise her iki haritacılık türünü genel olarak ifade eden kapsayıcı bir terim olarak kullanılmaya devam etmektedir.

Ayırt edici bir örnek olarak *tren*, günümüz şartlarında standart yapı ve hızdaki raylı ulaşım aracını genel olarak tanımlarken, *hızlı tren*, standart trenden çok daha hızlı yol kat etme özelliğine sahip treni ifade eder. Trenlerin ilk biçimleri olan ve buhar gücüyle çalışan trenleri tanımlamak içinse *buharlı tren* retronimi kullanılır. Bu kullanım tercihlerini şu şekilde görselleştirmek mümkündür:

	→	<i>tren</i>	'standart tren' (geneli gösterir)
<i>tren</i> (ilk biçim)	→	<i>hızlı tren</i>	'daha hızlı tren' (yeni gösterir)
	→	<i>buharlı tren</i>	'eski tren' (ilk biçimi gösterir/retronim)

Bunların yanı sıra *yüksek hızlı tren* neolojizmi de, son zamanlarda *hızlı tren*'e alternatif olarak *YHT* akronimi ile kullanılmaya başlanmıştır. Özetle, *buharlı tren* en eskiyi gösteren retronim, *yüksek hızlı tren* ise en yeni gösteren neolojizmdir.

1.2. Retronimlerin Sınıflandırılması

Retronimleri, yapıları bakımından genel itibariyle (a) ad tamlaması şeklindeki retronimler ve (b) sıfat tamlaması şeklindeki retronimler olarak sınıflandırmak mümkündür. Bu sınıflandırmaya ait örneklerden bazıları şunlardır:

(a)

<i>cep saati</i>	(krş. <i>kol saati, masa saati, duvar saati</i>)
<i>banyo sabunu</i>	(krş. <i>yüz sabunu, defne sabunu</i>)
<i>at arabası</i>	(krş. <i>motorlu araba, el arabası</i>)
<i>el yazısı</i>	(krş. <i>matbu yazı, daktilo yazısı</i>)
<i>ev telefonu</i>	(krş. <i>cep telefonu, uydu telefonu</i>)

(b)

<i>organik süt</i>	(krş. <i>uzun ömürlü süt</i>)
<i>katı sabun</i>	(krş. <i>sıvı sabun</i>)
<i>ıslak imza</i>	(krş. <i>dijital imza</i>)
<i>analog saat</i>	(krş. <i>dijital saat</i>)
<i>kaymaklı yoğurt</i>	(krş. <i>kaymaksız yoğurt</i>)
<i>basılı kitap</i>	(krş. <i>dijital kitap</i>)
<i>düz vites</i>	(krş. <i>otomatik vites</i>)

Bu şemanın ilk sütunundaki tamlamalar, yeni türevlere karşı daima "asıl"ı tanımlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, örneğin *dijital kitap* türü ortaya çıkmamış olsaydı, *basılı kitap* retronimine ihtiyaç duyulmayacaktı ve sadece *kitap* sözcüğü kullanılmaya devam edecekti.

Bunun yanı sıra, retronimleri tematik olarak sınıflandırmak da mümkündür. Böyle bir sınıflandırmada retronimler; yer adları, ürün adları, kişi adları, kavram adları, tarihsel olay adları vb. başlıklar altında sıralanabilir. Yapılacak bu çalışma, dildeki güncel eğilimleri gösterecek ve bunun yanı sıra retronimlerin hem anlam hem de yapı bakımından daha detaylı bir şekilde incelenmesini sağlayacak, ayrıca dildeki konularının ve işlevlerinin belirlenmesini kolaylaştıracaktır.

1.3. Retronimler ve Sözlükçülük

Sözlük yazımında ortaya çıkan önemli soru(n)lardan biri de, sözlük birimlerin düzenlenmesiyle ilgilidir. Hangi unsurların sözlüğe dahil edileceği, hangilerinin dahil edilmeyeceği, sözlük yazarlarının ve sözlükbilimcilerin karşısında önemli bir husus olarak durmaktadır. Bu kapsamda, retronimlerin, var olan bir kavramı yeni bir şekilde belirtmeleri dolayısıyla, ilgili maddelerin altına birer alt madde olarak eklenmeleri kullanışlı bir yöntem olacaktır. Örneğin *saat* madde başının alt madde başları *analog saat*, *cep saati* olarak düzenlenebilir. Bunlardan *cep saati* Türkçe Sözlük'te yer alırken, *analog saat* yer almamaktadır ve bu da sözlük içeriği ve düzeniyle ilgili önemli bir eksikliğe işaret etmektedir. Bu yapıların birer retronim olduğu da sözlükte belirtilmesi gerekli hususlar arasındadır ve bu sayede sözlük kullanıcıları, kavramların çeşitlenmeleri konusunda da bilgi sahibi olacaklardır.

2. Sonuç

Retronimler, sözcük türetiminde ve kavram karşılama kullanılan yöntemler arasında olup yeni ya da farklılaşan kavram ve ürün adlarının tanımlanması ile bunların sözcükselleştirilmesi noktasında büyük öneme sahiptir. Retronimler üzerine hazırlanacak kapsamlı bir araştırma sonucunda, bu yapıların dildeki işlevleri ve kavram karşılamaadaki faydaları net olarak ortaya konulmuş olacaktır. Ayrıca, bir önceki bölümde de değinildiği üzere, sözlük yazımında retronimlerden faydalanılabilir ve bu sayede, hazırlanan sözlükler daha fazla terim ve açıklama barındırır hâle getirilerek, kullanılabilirlikleri artırılabilir. Tüm bunların yanı sıra, *retronim* terimine uygun bir Türkçe karşılık bulunması da, konuyla ilgili yapılması gerekenler arasındadır. Bu noktada, *geri adlandırma* ya da *yeniden adlandırma*, terimin Türkçe karşılıkları olarak düşünülebilir.

Kısaltmalar

Fr. : Fransızca

İng. : İngilizce

Lat. : Latince

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

Kaynaklar

AHD=*American Heritage Dictionary* (2011), 5. baskı.

AKSAN, Doğan (2004), "Sözcükbilim Açısından Dil Devriminden Çıkarılabilecek Sonuçlar Üzerine", *Dilbilim ve Türkçe Yazıları*, İstanbul: Multilingual Yayınları.

BERRIOS, Germán E. (2009), "Neologisms", *History of Psychiatry* S. 20: 480-496.

DENHAM, Kristin ve Anne LOBECK (2012), *Linguistics for Everyone: An Introduction*, Melbourne: Cengage Learning.

FOWLER, H. W. (1908), *The King's English*, Oxford: Clarendon Press.

İsa SARI

- LEHRER, Adriana (2003), "Understanding trendy neologisms", *Italian Journal of Linguistic/Revista di Linguistica*, S. 15: 369-382.
- MCARTHUR, Tom (ed.) (1992), *The Oxford Companion to the English Language*, New York: BCA.
- MCKENNA, P. J. (2007), *Schizophrenia and Related Syndromes*, New York: Routledge.
- OLSON, Judy M. (2001), "The Effects of GIS and Digital Mapping on Cartographic Vocabulary", *International Cartographic Conference*, Pekin.
- SAFIRE, Willam (2007), "Retronym", *New York Times*, 7 Ocak 2007.
- SONGAR, Ayhan (1986), *Dil ve Düşünce*, İstanbul: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği Vakfı Yayınları.
- SZYMANEK, Bogdan (2005), "The Latest Trends in English Word-Formation", *Handbook of Word-Formation*, (ed. P. Śtekauer ve R. Lieber), Hollanda: Springer, 429-448.